

Årsberetning 2016

IGF-Danmark

Indhold

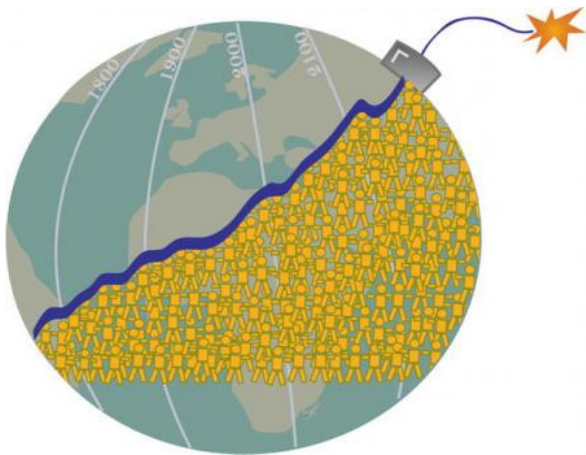
Til medlemmerne	2
Regnskab	9
Børnesundhedsprojektet (CISU)	10
Projeter med Tipsmidler	11
Projekter med Private midler	11
Håndværkeruddannelsesprojekt	11
Landbrugsaktiviteter med RIPAT model	13
Topsøe finansierede projekter	14
Non Formal School (NFS)	14
VSN model skolen	16
Supplerende undervisning af svage elever	19
Uddannelsesforsikring og miljøprogram for fattige	19
Computeruddannelse ved JGVK	20
Social bevidsthed for børnene	20
Erhvervsuddannelse for dropouts	21
Projekter med IGF-DK midler:	22
Landbrug	22
Demonstrationsfarm	23
Husdyrhold projekt	24
Fiskeriprojekt	25
Mikrokreditprojekt	26
Fortsatte aktiviteter ved tekstilprojektet	28
Byggeriprojekt med Topsøe	29
Fortalervirksomhed i Indien & Danmark, netværk i DK	29-34

Forkortelser	
DTU: Danmarks Teknisk Universitet	RIPAT: Rural Initiative for Participatory Agricultural Transformation
HTAS: Haldor Topsøe Aktie Selskab	
SHG: Selv hjælps gruppe	
UBU: Ulandsforening for Bæredygtig Udvikling	
CISU: Civilsamfund i Udvikling	
JGVK: Joygopalpur Gram Vikash Kendra	

Til Medlemmerne

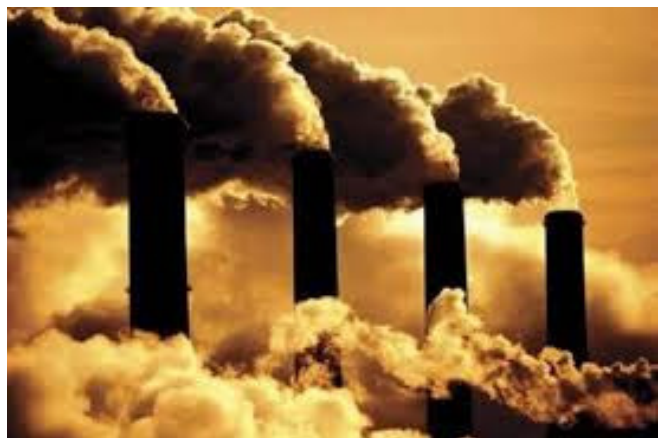
Baseret på godt 200 års kolonitid har vesten fået skabt et stort forspring på det økonomiske ift sydlandene, hvilket sydlandene er meget utilfredse over og forsøger at skabe lignende forhold i deres respektive lande ved at efterligne vesten, hvis udvikling skaber norm for alle sydlande. Denne udvikling har også skabt et udviklingsgrundlag på globalt plan. Pga manglende kapacitet og erfaring formår sydlandene ikke at opnå den ønskede udvikling på egen hånd mens vesten fortsætter med at udvikle. Som konsekvens af dette skaber man en uligvægtig situation omkring det økonomiske og sociale og miljøet på det globale plan. Befolkningstallet stiger voldsomt: i 1955 var befolkningstallet i Nigeria 38 millioner, i Indien ca. 350 millioner og Italien 50 mil; i 2015 havde Nigeria en befolkningstal på 138 millioner, Indien over 1.3 mia og Italien 60 mil, og det fortsætter så der bliver snart madmangel som skubber forholdene mod ustabilitet.

I 2016 mere end 1 million flygtninge kom til vesten og næsten hundrede tusinde druknede, som varslede situationens alvor. I stedet for at takle situationen i fællesskab for at finde en varig løsning, beskyttede enkelte lande sig ved at lukke egne

grænser og lod grænselande som Italien, Grækenland i stikken. Denne tendens breder sig på globale plan. I USA blev Donald Trump valgt som præsident ved at love befolkningen at USA vil koncentrere sig om egne interesser ved at sætte mur langs mexicanske grænse og trække sig ud af klima aftalen USA indgik i fællesskab med 300 i 2015. I kølvandet af denne udvikling melder dystre udsigter med øgede krigshandlinger ifm Rusland, Kina, Nord Korea, Mellemøsten; der er 65 millioner flygtninge i verden, hurtig nedsmeltning af polar is pga menneskeskabt opvarmning med årlige udslip af CO₂ på ca. 7 mia ton alene fra forbrænding af fossile kilder vil medføre uoverskuelig konsekvenser som vil ramme os alle.

Der har aldrig været større behov for at gøre en storstillet indsats i fællesskab for at finde løsning på disse alvorlige problemer end nu. Det er uheldigt at vestlige og rige lande som har stærkest kort på hånden optræder kortsynes ved at beskytte egne interesser. Man må gøre sig klart at disse problemer er globale og manglende løsninger vil ramme os alle i nær fremtid. Derfor alle er forpligtet til at gøre en indsats. Vestens begrænsede Indsats i Syd gøres i samarbejde med lokale myndigheder som er inkompetente, bureaukratiske og korrupte og har stor afstand til

befolkningen, således at indsatsen bliver top down, hvorfor tilstanden på græsrodsniveau fortsat bliver svag. Som resultat ser vi høje bygninger kommer op i byerne mens fattigdom får folk til at udvandre fra landsbyerne. For at sikre en sund udvikling er der behov for en "nede fra op" indsats, hvor græsrodsorganisationer spiller en vigtige rolle.

Forholdene i Sunderbans er meget tilbagestående

Gennem ca. 2 år tier vi sammen med partneren JGVK, arbejdet inden for FNs målsætning for at skabe større lighed og stabilitet blandt et af verdens fattigste samfund i Sunderbans, Indien, hvor migrationen er omkring 50% om året. Indsatsen består af at dække basale behov indenfor fødevarer, sikkerhed, uddannelse, sundhed og miljø. Man arbejder på at igangsætte en proces mod større lighed og stabilitet, som forhåbentlig vil brede sig til større områder. Internationalt betragtes Danmark som et foregangsland omkring at skabe bæredygtig udvikling nedefra og opad hvorfor vi ønsker at bruge Danmark som forbillede. De opnåede resultater er opmuntrende hvor bl.a. migration er dalende som er meget vigtig for udvikling af et samfund. IGF-DK i

Birgit og Jette gør en stor indsats for at få skabt et udviklingsgrundlag ved at lære damerne i Sunderbans at sy

denne sammenhæng mangler økonomisk støtte som forhindrer mange indsatser. Man siger i Vesten at der skulle gerne være penge nok i Indien til udviklingsarbejde, dette er ikke helt rigtigt. Ca. halvdelen af børn i Indien lider af underernæring, bureaukrati, korrupsion o.l. er et stort problem for at fremme udvikling i Indien. Sydlandene bruger de fleste af deres penge i byområderne hvor de mere velhavende bor.

2016 begyndte med **håndværkerworkshop**, som man har arbejdet med siden 2015 i fællesskab med Nepal gruppen under ledelse af Dan Christensen og støtte fra Velux. Det viste sig at være svært og vi måtte skilles. Samfundet skriger efter håndværker men der er ingen til at dække det behov. Det er en grundsten for en samfundsudvikling og der er intet etableret system i området. Da Danmark er et af stærkeste nationer i verden mht uddannelse, ønskede man at igangsætte en proces omkring håndværkeruddannelse i lokal området i Sunderbans i tæt

Jørgen Andersen lærer lokale ungemennesker i at svejse som der er stor mangel på området

samarbejde med danske håndværkslærere. Da det implicerede møde mellem to kulturer, var det nødvendigt at se udfaldet, hvorfor vi organiserede en kortvarig workshop i første omgang. Med undervisning i 6 forskellige fag (murer, svejsning, mekaniker, elektriker, snedker og tagtække) for lokale elever af danske lærere. Flemming Topsøe har været meget behjælpelig både økonomisk og med at skaffe IGF-DK en del værktøj fra Carl Ras, mod vi skulle reklamere for firmaet i Indien. En del værktøj måtte vi købe. I kurset deltog 40 elever (se side 11).

Efter ankomsten lavede lærerne en bilrampe, svejsebord o.l.. JGVK arrangerede lokaler til teoretisk undervisning i en hospitalsbygning og udstyr til praktisk undervisning samt oversættere. Så indviede lærerne kurset til eleverne med indhold og regler. I den første del af workshoppen skulle alle elever gennemgå alle fag af 2 dages varighed, den sidste del var valgfri. Lærerne fik 3 undervisningslokaler for teoretiske undervisning og pladser for praktisk undervisning. Der var to tagtækkere som ikke underviste eleverne hos JGVK, da de brugte NFS skolens tag ca. 45 km fra centret som undervisningssted. Lærerne opholdt sig der to dage med et elevehold, kom tilbage d. anden dag og tog det næste hold tilbage igen dagen efter..

Erfaringen var overvældende positiv, eleverne var glade og ville gerne have yderligere undervisning. Under afslutningen sagde en af eleverne at den opmærksomhed eleverne havde fået på 2 uger havde de ikke fået fra deres lokale lærere over 15 år. De danske lærere var også meget glade for eleverne og sagde at de gerne ville komme igen.

Poul Andersen lærer lokale unge mennesker at mure

Hjemmeindustriprojektet er afsluttet med at over 5000 kvinder har fået træning i at sy, strikke, 40 dropout drenge uddannet i møbelsnedkeri mm. Der er brug for fortsat indsats for at bringe dette til et bæredygtigt niveau. Efter CISU har stoppet sin støtte, med den store interesse fra brugerne, er det vigtigt at opretholde aktiviteterne.

Derfor har IGF-DK holdt liv i det med eget bidrag i mindre målestok. Alle kvinder der har fået træning har forbedret deres økonomiske og sociale forhold pga den ekstra indtægt de har fået. En væsentlig årsag til dette opmuntrende resultat er indsatsen fra Birgit og Jette, som gennem årene har trænet over 70 mastertrænere, som der er stor efterspørgsel efter, da de er bedre end de lokale trænere. Dette har dannet et vigtig udviklings

Birgit og Jette har trænet 60 mestertrænere i Sunderbans som har trænet flere tusinde kvinder at sy og det fortsætter

fundament på græsrodsniveau med vigtigt bæredygtighedsperspektiv, som er resultat af ca. 8 års indsats. Nu fortsætter træningsaktiviteterne med brugerbetaling. Det egentlige mål er at skabe en storstilet produktion, salg med økonomisk og social forbedring for brugerne og styrkelse af partneren til videreudvikling. Grundlaget er skabt men resten mangler. Det er dette vi arbejder for men har problemer pga manglende økonomisk støtte. Bestræbelserne foregår på tre fronter. (1) den ene er at Sisir er gået i gang med at lave et system og træne personalet i at forstå hvordan produktion og salg af varer skal foregå for at kunne styre processen, så personalet hele tiden kan se status omkring indkøbte, producerede og solgte varer samt lagervarer. (2) Der er lavet to butikker i nærheden af JGVK centret hvor der er fast ansatte som forsøger at sælge de producerede og specielt indkøbte varer. Lige nu der er salg for omkring 2.500 kr/måned, som kan lønne 3 medarbejder. Salget er svagt stigende. (3) Birgitte og Jette kom til Indien i begyndelsen af februar hvor de trænede ca. 15 kvinder i nye syteknikker og design.

Vi forsøger at etablere en produktion og salg gennem de to butikker som også vil kunne udnytte tusindvis af trænedede kvinder, som ønsker at bruge deres lærdom til at tjene penge. Vi søger også en salgsmænd som vil skabe salgsmuligheder i større stil, hvilket ikke er så let i det kapacitets-svage område. (se side 28).

NFS byggeriet: Tagkonstruktionen af NFS skolen i Bermajur blev gjort nogenlunde færdig af ingeniøren Rabi Mukherjee således at tagtækkere Uffe Steen Nielsen og Peder Munkholm kunne gå i gang med at tække. Miscatus (siv) til at tække tag med blev hentet fra

Birgitte tænder lys ifm åbning af NFS skolen i Bermajur i Sunderbans ifm udvikling i udkantområdet i Indien

Birbhum 250 km fra Basanti og var opbevaret ved JGVK. Efter undersøgelse af rørerne sagde de to danskere at disse kan ikke umiddelbart bruges til at tække, da disse indeholdt blade, som skulle pilles fra. Dette er et stort arbejde, men danskerne gik i gang med workshop eleverne og JGVK satte et antal arbejdere til rådighed. Uffe og Peder arbejdede ihærdigt men kunne kun gøre en lille del af taget færdigt inden de rejste. Birgitte og Adam besøgte skolebygningen sammen med Thomas for at se på arbejdet og diskuterede arbejdet med Rabi Mukherjee, som har gjort et godt arbejde. De 4 lokale medarbejdere, som har lært at tække taget med elefantgræs i Nepal og i Bermajur af danskerne, var i stand til at køre arbejdet videre efter danskerne rejste hjem. Da Birgitte og Adam skulle komme om få uger hastede det at gøre taget færdigt, hvilket de lokale tagtækkere gjorde. Birgitte og Adam indviede bygningen med en stor forsamling af lokale folk og lokale ledere.

Åbning af NFS skolen var en stor begivenhed, ca 1000 mennesker var samlet til at overvære indvielse af bygningen

Topsøes uddannelses (Edu) projekt :

EDU projektet var gået ind i sit sidste støtte år fra HTAS. Der var sket en udvikling med stabilisering af undervisningen, øget antal klasser mm., men der manglede noget omkring fex kvalitet. Problemet har også været mangel på en egentlig skoleleder. Det lykkedes endelig at finde en leder midt på året. Én som ikke var gift, således at han kunne bruge mere tid på skolen og styrke den. Der blev arbejdet for at skaffe regeringens anerkendelsen af skolen og tilladelse til at drive den. Sisir er gået ind i Topsøe projektet med støtte til kapacitetsopbygning af lærerne og personalet, monitorering af aktiviteter. Sisir kunne se betydningen af projektet og problemet med mangel på lokal kapacitet.

Adam, Birgitte og Thomas fra Danmark ser på undervisning ved VSN skolen som støttes af HTAS

Uddannelsesprojektet, støttet af Topsøe (se p 16) fortsætter med stor succes. VSN skolen fungerer nu som modelskole for uddannelse i hele området. Man har fået en regeringens anerkendelse, som er nødvendig for dens fortsatte eksistens. De andre aktiviteter som manuduktion for svage elever, uddannelsesforsikring for fattige elever, computer uddannelse, håndværkeuddannelse for drop outs samt erhvervsuddannelse for de voksne fortsætter.

Boye, Winni og Lene Lund fra **lærergruppen** kom for at kapacitetsopbygge VSN lærerne. Lene Lund støttede lærernes pædagogiske undervisning for de mindre børn. Winnie tog sig af ABL undervisningen af lærerne. Mangel på lokal kapacitet samt tidsbegrænset indsats på 3 uger gav sig udslag i at de danske lærere oplevede kun lidt fremgang hos lærerne og forbedring af undervisningen. Udviklingsindsats blandt fattige mennesker er en svær opgave, som kræver ihærdighed, forståelse og tålmodighed, som danskerne ofte mangler.

Lene Lund, Winnie og Boye fra IGF-DK slængergruppen planlægger deres arbejde i Indien med JGVK og VSN ledelse.

Samarbejde med de to landbrugskyndige Karsten og Peder fra SUG er etableret. De to er blevet overbevist om at implementering af **landbrugsaktiviteter** hos JGVK på et organisk grundlag vil være af nytte for de fattige og for miljøet i lokalområdet. I fællesskab fik IGF-DK og SUG godkendt et **landbrugs pilotprojekt** hos CISU for 400.000 kr. sidst på året og aktiviteter skal gå i gang fra 2017 (p13).

Karsten fra SUG diskuterer arbejdet med landbruget i Sunderbans med IGF-DK og JGVK ledelse

Der kom som vanligt mange **studerende i 2016**. Alle kom gennem UBU eller InnoAid, og udgør et stort udviklingsbidrag til JGVK. Pga problemer med deres manglende adgang til den lokale kultur og sprog måtte Ganesh træde til og støtte. Hvis der var mere tid kunne man udnytte disse studerende bedre (se side 33).

DTU studerende Anjila, Ida et.al er sendt til JGVK i samarbejde mellem IGF-DK og UBU.

Biswajit besøgte Danmark i begyndelsen af oktober sammen med sin familie for ca. en måned. De besøgte København, Svendborg og Århus, hvor familien så lidt af landet samt deltog i forskellige faglige aktiviteter. Biswajit holdt 3 foredrag for Henriks studerende ved KU. Så holdt han et oplæg for Topsøe's CSR udvalg omkring arbejdet i Indien med power point, hvilket gav et godt indtryk på deltagerne. Birgitte arrangerede en aften med Biswajits familie, hvor mange af deres vennerne deltog, herunder den indiske ambassadør og hans frue. Der var underholdning med sang af Biswajits kone, Birgittes datter Kathrine og hendes mand

spillede euroæpisk klassisk musik på cello (se side 30).

Biswajit og familien besøgte IGF medlemmer Ulla Krossteig og hendes mand Jan under ophold i Svendborg

Landbrugsaktiviteterne fortsætter med IGF-DKs egne midler og Tips midler (se p ?). Det er et af de vigtigste indsatsområder idet miljø ødelæggelserne og den faldende produktivitet gør det sværere og sværere for familierne at overleve. Den stigende udvandring af mænd fra området skaber store problemer for lokal samfundet. Hvis der skabes et grundlag for folk, så de kan overleve så vil udvandringen stoppe. Forsøg på at øge produktiviteten med nye næringsrige afgrøder med økologiske metoder på demonstrationsfarmen er vigtige forsøg med sukkerroer ligeså, sukkerroen er salt tolerant og kræver mindre vand, til gengæld har afgrøden stor nytteværdig. Man forventer sig meget af samarbejdet med SUG i denne forbindelse(p 22).

Sukkerroer dyrkning i Sunderbans har store betydning ved at den fjerner salt fra jord og skaber indtægtskilde.

Samarbejdet mellem UBU og IGF-DK fortsætter, med den tætte kontakt der er etableret mellem IGF-DK og UBU ledelsen. UBU fortsætter med at implementere sit Resilience Disaster Management (RDM) projekt med JGVK på egen hånd. IGF støtter indsatsen med sit lokale kendskab og mest til udsendte studerende som mangler lokal kendskab. IGF-DK gør en procesbaseret indsats på et holistisk grundlag, hvilket er vigtig for bæredygtigheden. Denne indsats har nu efter godt 1½ år skabt et grundlag hvor disse studerende får et godt grundlag for at arbejde indenfor deres fagområde. UBU får også glæde af JGVKs forbedrede regnskabs aflæggelse som er et stort krav fra CISU.

Natali, Biswajit og Henrik ved Københavns univ. ifm en forelæsning for studerende.

CISU har bevilget et nyt **sundheds projekt** omkring kronisk underernæring hos børnene. Leela skrev ansøgningen. Leela, Lene og Inga besøgte Indien for at indvie projektet.. Lokal regeringen anerkender ikke eksistensen af underernærede børn, (se p 11) hvilket er fatalt for samfundet, hvorfor et sådant projekt er nødvendigt. Adam og Birgitte har bevilget penge til installering af et røntgen apparat ved sundhedsbygningen, men krævede mere forberedelse før udbetaling. I denne forbindelse øns-ker IGF-DK at bruge David Kovacs - en bekendt af Flemming Topsøe - som har stor kompetence indenfor medicinske instrumenter.

Lene ser på et spædbarn med mor ved JGVK sammen med sundhedsprojektleder Anita Boral.

Fiskeriprojektet fortsætter for IGF-DK's egne og Tips midler. Der arbejdes med produktion af kvalitets fiskelarver til udsætning i brugernes egne damme. Kapacitetssvaghed blandt personalet er et stort problem for sikre produktiviteten med kvalitet. Det er meget svært at få kvalificerede folk til udkantsområder. IGF-DK forsøger at skaffe nogle danske fiskerifolk med erfaring, som håndværkslærerne, Projektet er af central betydning for at øge den lokale fiskeproduktion. Selv om produktionen af fiskelarver er lav, har ca. 1000 familier fået stor gavn af dette, hvilket danner grundlaget for at fortsætte. Man vil forsøge at koble det bevilgede landbrugsprojekt til dette (se p 25).

Katla fisk af JGVKs egn avl fra sit rugeri, som er ved at få udbredelse hos landmændene

Til trods for fortsat mange andre aktiviteter i DK og i udlandet yder Ulla stadig en stor indsats med at holde styr på IGF-DKs regnskaber. Tove har allerede sat sig ind i IGF-DK's regnskab og har lettet Ullas arbejde betragteligt. Ligeledes yder Kathrine en stor indsats for IGF-Danmark, både i Indien og DK, til trods for sin travle hverdag og familie. Kathrine tog til Indien med sin mor, Kirsten, som har gjort en stort indsats ved at undersøge de lokale børns tandtilstand. Hun fandt at der er stort behov for skoletandpleje i Sunderbans. En stor tak til Lene K, Jette og Birgit for deres indsats. Desværre kunne samarbejdet med lærergruppen ikke fortsætte da kravet til deres indsats var for stort. Tak til Troels som vores webmaster, hjulpet af Kira, Leela, Marie og Mita – tak for det. Inger der tager sig af alt det praktiske omkring vores medlemmer også en stor tak for det.

Tandlægen Kirsten Thyø lærer børnene at passe deres tænder hver dag Tandstatus i Sunderbans er ikke alt for godt.

Antallet af aktive medlemmer i vores organisation er nu ca 15. Det betyder at gruppen har behov for flere hænder, da behovet for støtte til partneren er stort. Sisir gør en stor indsats med at støtte partneren med deres regnskab nu er han også gået ind i Topsøes uddannelsesprojekt og lidt i hjemmeindustri projektet. I kølvandet af nedskæringer er der øget behov for midler herunder fundraising, PR, medlemspleje og lignende.

IGF- Danmark fortsætter samarbejdet med bl.a. Nordea i Svendborg, Global transport DSV i Odense, revisionsfirmaet Deloitte i Svendborg, Life Sci-

ence, KU, DTU, AUC, SUG, UBU, og Carl ras. 40 danskere har besøgt partneren i Indien i 2016, hvor af de 30 var studerende fra forskellige danske universiteter. Lene K har holdt et foredrag for "Inner Wheel" i Svendborg.

Pga nedskæringer er IGF-Danmark gået i gang med at søge midler andre steder gennem henvendelser til firmaer, organisationer og institutioner i Danmark. Samtidig er IGF interesseret i at synliggøre sine aktiviteter og resultater blandt

danskere dvs PR aktiviteter. Derfor kan vi sagtens bruge flere aktive medlemmer, så arbejdet bliver mere sjovt og effektivt.

Fra Danmark deltager IGF-Danmark i udviklingsindsatsen på globalt plan, men vi har brug for flere dygtige og engagerede folk i Danmark til IGF-Danmark's aktiviteter både i Indien og Danmark.

Kathrine Thyøe Mønsted, Formand
Ganesh Sengupta, Bestyrelses medlem
IGF-Danmark

Regnskab:	2016
IGF indtægt fra kontingenter/donationer m.v.	414.469
Drifts udgifter kurser, fagbøger, transport, adm	(62.094)
udgifter til IGF projekter	(295.448)
Årets resultat	(48.257)
Egenkapital ultimo	867.113
Haldor Topsøe AS: uddannelsesprojekt	800.000
Haldor Topsøe AS: byggeri	226.780
CISU: sundhed	400.000

Almindeligt syn på hovedvejen i Sunderbans

Børnesundhedsprojektet (CISU) :

Projektet: "Combating Malnutrition in Children – Sustainable Health Through Advocacy in the Sunderbans, India" startede September 2015. På baggrund af det faktum at op til 50 % af de 0-5 årige i landdistrikterne i landene i Syd er kronisk underernærede, ønskede vi, sammen med vores partner JGVK, at gøre en indsats. Den kroniske underernæring hos det lille barn har mange alvorlige konsekvenser. Ikke bare er barnet lille og undervægtig, men er ofte syg specielt med infektionssygdomme. Det betyder at barnet er mindre aktivt, klarer sig dårligt i skolen og vil som voksen have en øget risiko for mange andre sygdomme f eks hjerte/karsygdomme. Hvis det drejer sig om en pige vil graviditeter, som voksen, blive mere komplicerede og hendes barn vil få en dårlig start på livet. Den kroniske underernæring vil også have betydning for barnets intellektuelle udvikling og dermed på hele dets fremtid. Hvis mange i et fattigt samfund er underernærede lige fra barndommen, kan det have betydning for hele samfundets udvikling.

Vi arbejder derfor med opsporing, behandling og forebyggelse af kronisk underernæring blandt de 0-5 årige i Sunderbans. Vi arbejder i flere spor dels blandt landsbybefolkningen, både direkte med screening af de 0-5 årige, men også med oplysning af forældrene og øvrige voksne om underernæring - hvad det betyder for et barn og for hele samfundet. Undervisning i lødig kost og det normale barns udvikling hører derfor med. Desuden oplyses befolkningen om deres rettigheder på området. Fak-

Sundhedspigerne (HA) deltager i træningskursus hos JGVK

tisk har Indien på landsplan et program med screening af småbørn netop for at gøre noget ved den udbredte underernæring.

Desværre fungerer programmet meget dårligt i Indiens landdistrikter og specielt dårligt i et så fattigt område, som Sunderbans, hvor også infrastrukturen er så svag. Befolkningen oplyses om, at der i hver landsby skal være flere centre, hvor de 0-5 årige bl a kan blive vejret regelmæssigt og få et supplerende dagligt måltid. De styrkes i at kunne kræve denne ret overfor myndighederne. Får nogle "værktøjer" de kan bruge i den anledning- demonstrationer, møde op på regeringskontoret osv.

At programmet ikke fungerer i landdistrikterne skyldes ofte manglende evne til at føre det ud i livet. Man har heller ikke altid den fulde forståelse af den alvorlige konsekvens af underernæringen. Derfor arbejder vi også med dem, der skal føre programmerne ud i livet, dvs regeringsfolk på lokalt niveau. De bliver præsenteret for, hvor slemt det står til i deres region og hvordan man kan arbejde for at forbedre tilstanden. Denne aktivitet, som har til formål at give en befolkning adgang til de aktiviteter og tiltag, de er berettiget til, kaldes fortalervirksomhed.

Inga og Lene forbereder sig til workshop med FWH'erne.

Vi arbejder i 5 GP(Gram Panyats = kommuner) med en befolkning på ca 95.000, hvor omkring 10.000 er børn mellem 0 og 5 år. Det første år er gået med at rekruttere det nødvendige mandskab – 10 Health Assistants/HA (5 kvinder, 5 mænd) som er blevet trænet og undervist således at de kan have det overordnede ansvar for aktiviteterne i landsbyerne. De får hjælp af ca 45 Link Persons/LP, kvinder der har fået basal undervisning i børns udvikling, ernæring,

fortalervirksomhed oa. Mange HAs og LPs er sundhedsassistenter fra det tidligere sundhedsprojekt, som arbejdede med gravide. De havde således allerede megen basal viden om sundhed og fortalervirksomhed. De udvider nu deres arbejde til også at omfatte børnene.

Mange aktiviteter har fundet sted. Det drejer sig om oplysende møder i landsbyerne både om ernæring, det normale barns udvikling og fortalervirksomhed. Møderne har både været stormøder, men også i mindre grupper. Projektet har også implementeret en screeningsmetode, der er mere omfattende end den offentlige og som noget meget vigtigt indebærer den også et follow up program. Dette screeningsprogram skal fungere som inspiration og eksempel på "best practise" overfor myndighederne og forældrene. Mere end 2000 børn har til og med 2016 deltaget i screeningsprogrammet.

Projekter med Tipsmidler

I 2016 søgte vi penge til en forsøgsgård og til bygning af lerhuse og fik 27.400 kr. hvor IGF-Danmark er frit stillet til hvordan pengene skal fordeles mellem projekterne. Pga. IGF Danmarks fokus på den fattigste del af de fattige, er den slags mindre bevillinger til stor nytte.

Projekter med private midler

For at opretholde den igangsatte udviklingsproces og ikke tabe resultaterne i det fattige samfund i Sunderbans, er det vigtigt at fortsætte indsatsen på vigtige områder som de følgende, hvor IGF Danmark også har bevilget egne midler.

Håndværkworkshop med Velux, Carl Ras og Flemming Topsøe

Uddannede håndværkere er der ikke mange af i det lokale samfund, som er en af årsagerne til den manglende udvikling. Derfor har der længe været ønske fra lokal samfundet om etablering af håndværksuddannelser i Sunderbans. Vi ønskede at udnytte Danmarks styrke netop på dette område. Man ville prøve med et kortere undervisningsforløb og se hvordan det ville gå. IGF-DK havde fået kontakt med 6 pensionerede håndværkslærere, som skulle undervise i deres fag: murer, svejsning, mekaniker, elektriker, snedker og tagtækning. De

skulle undervise unge arbejdsløse og "drop out" elever fra skolen. Som forberedelse i DK havde man lavet undervisningsplaner og -materialer. Flemming Topsøe har, udover økonomisk støtte, været meget behjælpelig med at skaffe IGF-DK en del værktøj fra Carl Ras, mod at vi skulle reklamere for firmaet i Indien. En del værktøj måtte vi dog selv købe. Partneren fik henvendelse fra 60 unge elever, man sorterede ned til 40 stk.

Praktisk automobil undervisning af Hans Elgaard

Lærerne ankom til Sunderbans en uge før kurset startede og brugte tiden til at lave en bilrampe, svejsebord o.l. JGVK arrangerede lokaler til den teoretiske undervisning med projektorer samt bord og stol til lærerne, skaffede gas cylindre til svejsning sørgede for faciliteter til praktikundervisning samt ansatte oversættere til lærerne undtagen til een som var lokal. Som forberedelse holdt Ganesh en motivationsworkshop for eleverne, og fortalte hvad håndværkeruddannelse har medført af udvikling i det danske samfund. Så introducerede lærerne kurset for eleverne og reglerne. Kurset blev delt op i to dele, den indledende hvor alle elever skulle gennemgå alle fag af 2 dages varighed (EFG), i den sidste del skulle de selv vælge det fag de ønskede. Lærerne fik 3 undervisningslokaler til den teoretis-

Jørgen underviser eleverne i den teoretiske del af smedearbejdet

teoretiske undervisning i det nybyggede hospital, som er taget i brug og pladser til den praktiske undervisning. De to tagtækkere underviste ikke hos JGVK, da de skulle tække en NFS skolebygning ca. 45 km fra centret. Lærerne tog til NFS skolen med eleverne, arbejdede 2 dage ad gangen og kom retur for at tage et nyt hold elever med næste dag. Eleverne mødte tidligt op om morgenen, deltog i den teoretiske og praktiske undervisning hele dagen og fik mad på JGVK centret. Vi betalte ikke lomme penge, da vi mente, de ikke skulle forkæles.

Resultaterne var overvældende, eleverne var glade og ville gerne have vi fortsatte. Der var virksomhedsfolk som kom og overværede undervisningen og sagde at det er lige, hvad lokal området har behov for.

Arne underviser eleverne inspirerende i snedkerarbejder

Under afslutningen fortalte eleverne at den undervisning, de har fået var som en en drøm for dem og den opmærksomhed, de har fået fra lærerne på de 2 uger har de ikke fået fra deres lokale lærere i mange år.

De så meget gerne at workshoppen blev gentaget eller en egentlig uddannelse blev etableret så hurtigt som muligt. De ønskede inderligt at danskere ville tænke på dem, som lider under fattigdommen

Jørgen Andersen uddeler deltagelsesbevis til en af eleverne under afslutningsceremonien

hvorfor de er interesseret i at få en erhvervsuddannelse som vil give dem et værdigt levedaggrundlag. Vi fortalte, at det nok skal ske, men de skal være tålmodige, da vi først skal finde penge, lærere og meget andet. De sagde farvel til de danske lærere med et håb om, at de snart ville komme tilbage.

Fortsat landbrugsindsats med RIPAT modellen støttet af dansk ekspertise og Velux:

RIPAT står for Rural Initiative for Participatory Agricultural Transformation. Karsten Schleiss og Peder Lund fra SUG besøgte JGVK i foråret 2016 for at følge op på arbejdet i 2015 samt formulere et projektforslag til CISU. Sidste år besøgte de landmænd i Jharkhali, Joytishpur, Masjiidbati, Bermajur, Chotomollakhali og JGVKs demonstrationsfarm i Sunderbans og et par steder i Orissa. Deres indtryk var at der er stort behov for udvikling omkring landbrug i Sunderban, Orissa blev ekskluderet da forholdene var for vanskelige. I år tog de til Indien igen for at følge op på den indledte proces, for at holde møde med landmændene, diskutere landbrug og udviklingsmuligheder i Sunderbans, se på udviklingsstatus ved demonstrationsfarmen og ikke mindst omkring dyrkning af sukkerroer som de demonstrerede for landmændene sidste år.

Karsten diskuterer landbrugsprojektet med JGVK ledelse

Karsten og Peder besøgte nogle af de landmænd de besøgte tidligere for at vurdere forholdene og udviklingsmulighederne. Danskernes generelle opfattelse var at de lokale ressourcer kan udnyttes væsentligt bedre. Derudover skal landmændenes kapacitet øges, deres dyrkningsmåde skal ændres til det mere organiske og en vigtig ting: de skal lære at samarbejde med hinanden. Derfor blev landmændene samlet hos JGVK hvor det var lettere for Karsten og Peder at forklare alle punkterne med powerpoint.

De diskuterede også sukkerroeproduktionen. Det springende punkt er produktionen af molases fra sukkerroesaften. Danskerne har erfaring med dette fra Bangladesh og til dette skulle de bruge brændt kalk. Da dette ikke kunne fås på det lokale marked i Basanti og der ikke var meget tid, kunne man ikke gennemføre proceduren. Det må tages op til næste år. Hvis det lykkes at udvinde molases, er der marked for det i Indien og det vil åbne op for udviklingsmuligheder for de fattige bønder. Molases fra sukkerroer har en høj markedsværdi i Indien; dobbelt så høj som molases fra sukkerrør.

Karsten og Peder demonstrerer dyrkning af sukkerroer.

Topsøe finansierede Projekter:

Uddannelsesprojektet fortsætter på 6. år støttet af HTAS. Udover driften af aktiviteterne blev der yderligere bevilget penge til en skolebygning, 10 NFS (non formal schools) bygninger, 2 kostskolebygninger samt køkken og spisesal for skolebørnene. Pga. store pris stigninger er kun en stor bygning, Vivekananda Sikhsha Niketan (VSN) skolen, blevet bygget, som blev kaldt Haldor Topsøe Bhavan. Den blev ta-

get i brug i 2012. Siden er også andre aktiviteter flyttet til den store skole bygning.

Målsætningerne for uddannelsesprojektet er følgende:

1. Basis udvikling/undervisning for de børn, der bor i fjerntliggende områder gennem 10 ikke-formelle skoler (Non-formal skoler =NFS skoler)
2. Opbygning af en model skole, VSN, hos JGVK op til 8. klasse med tilhørende kostskole.
3. Supplerende undervisning for de svageste børn, der ellers vil droppe ud af skolen.
4. Etablering af et uddannelsesforsikringssystem, som skal forhindre børnene i at droppe ud af skolen af økonomiske årsager
5. Computeruddannelse for børnene ved JGVK.
6. Øget social bevidsthed hos børnene gennem "Tarun Tirtha eller Sabuj Sangha" programmet
7. Erhvervsuddannelse(vocational training) for de dropouts der ikke vil vende tilbage til skolen.

Non Formal School (NFS):

I fjerntliggende områder langs floderne i Sunderbans er fattigdom og analfabetismen størst. Foræl-

Undervisning ved NSSN skolen i Bermajur, Sandeshkali

Nr	Skolens navn: Nilkanta Nilkanta Sishu Siksha Niketan sted: Bermajur, Sandeshkhali-I 2016	Antal elever pr. klasse								Total
		KG	LKG	UKG	I	II	III	IV		
	Lærer/lærerinder:	Drengene: 50, Piger: 49	39	27	10	09	03	07	04	99
	1. Fr. Mamata Barik	• 99 elever gik op til årsprøven. 4% fik <40%, 8% fik <60%, 18% fik <80%, 70% fik >80% • 9 forældremøde blev afholdt med emner omkring skolereglerne, pensum, forældrenes deltagelse til hjemmearbejde for deres børn, stykelse af de de svage elever, deltagelse i helligdage, eksamner, planlægning til næste år. • 2 kapacitetsopbygnings session blev afholdt for lærerne vedr TLM af lokale folk. • Pga tilbud fra regering, og udvandring har 28 elever har forladt skolen, men der kommet 50 nye børn. Med transport faciliteter kan yderligere 50 komme til. • Der afholdes hver dag 4 timers undervisning i 5 undervisningstimer i 9 fag. • Der blev fejret 3 hellige dage: Netaju Subhash Chandra Bose fødselsdag, republikdag og uafhængighedsdag.								
	2. Fr. Jayonti Arhi									
	3. Fr. Barnali Barik									
	4. Fr. Bulti Sardar									
	5. Fr. Dipali Bhuiyan									
	6. Hr. Bablu Kumar Das									
	7. Hr. Phulmani Barik									
	8. Fr. Rina Mahato									
	9. Fr. Supriya Dayal									
	10. Fr. Barnali Patra									

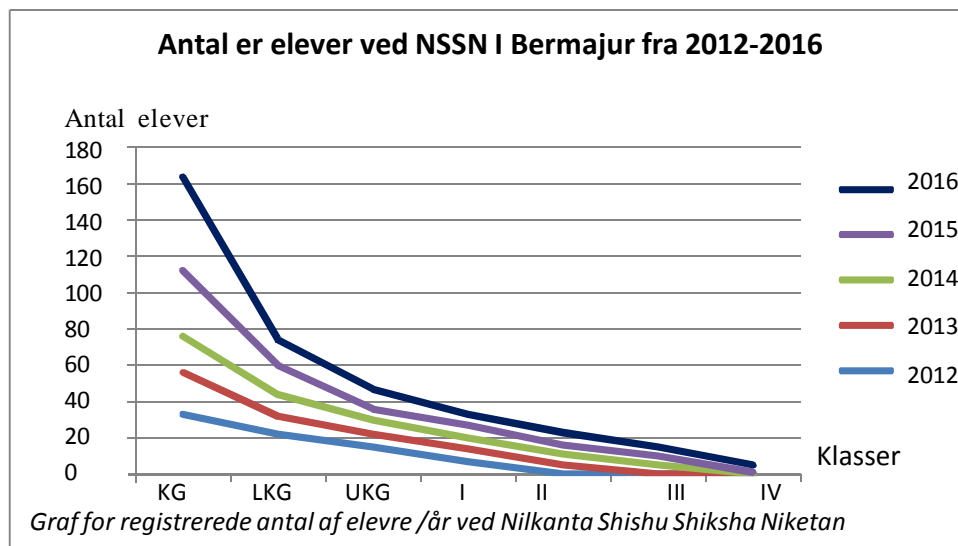

drenes egen svage uddannelsesmæssige baggrund og fattigdom er blandt årsagerne til at børnenes vidensniveau i disse områder er ekstremt svag. Regeringsskolernes dårlige undervisning og lærernes manglende interesse for børnene øger ikke interessen blandt forældre og børn. Der er derfor behov for en ekstra indsats i uddannelsen i de små klasser. Det uformelle NFS uddannelsesprogram i udkantsområderne blev meget populært i begyndelsen og regeringsskolerne mistede største delen af eleverne. For at få dem tilbage begyndte regeringskolerne at tilbyde eleverne forskellige fordele, såsom gratis mad, gaver, penge etc, men undervisningen forblev uændret dårlig. Pga tilbuddene begyndte børnene alligevel igen at søge tilbage til regeringsskolerne. Dette medførte at NFS skolerne mistede et stort antal elever, hvorfor 8 ud af

10 NFS skoler blev lukket. 2 af de tilbageværende skoler Nilkanata Sishur Sikhsha Niketan (NSSN) i Bermajur og Vivekananda Patha Bhavan (VPB) i Amlamethi med 99 og 48 elever, 7 klasser og 7 lærere i hver skole holder stand (se graferne nedenunder).

Undervisning ved SVPB skolen i Amlamethi, Sunderbans

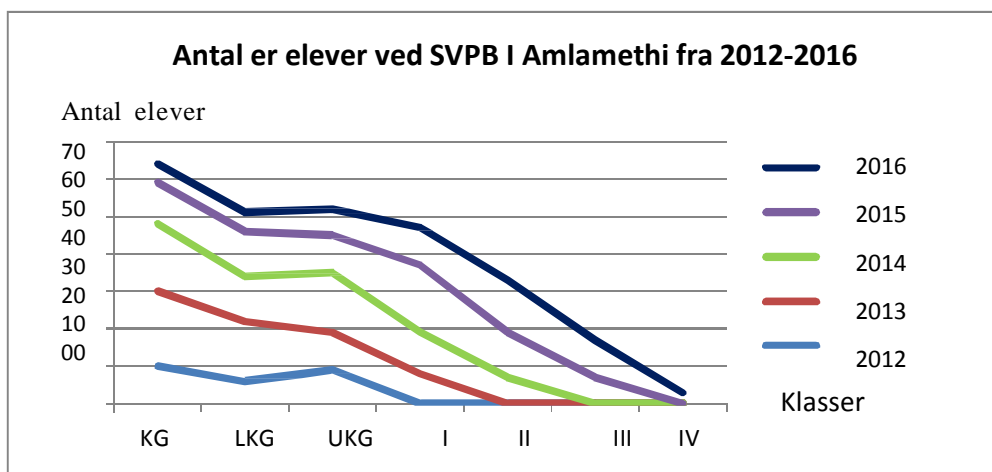
Nr	Skolens navn: Vivekananda Patha Bhavan	sted: Satyanarayanpur, Bali Gosaba.	Antal elever pr. klasse							Tot
			KG	LKG	UKG	I	II	III	IV	
2	Lærer/lærerinder: 1. Fr. Shyamoli Mridha 2. Fr. Indrani Sarkar 3. Fr. Priti Lata Patra 4. Fr. Tapasi Mondol 5. Fr. Bhumika Das Manna 6. Fr. Arpana Mondol 7. Hr. Trilochan Das	Dreng: 24, Piger 24	03	05	06	09	12	10	03	48
			• Alle eleverne gik op til årsprøven. 15 fik <40%, 33% fik <60%, 31% fik <80%, 21% fik >80% • Der har været 2 lærermøder vedr ny sæsson, opretholdelse af disciplin, årseksamen og planlægning for det næste år • 2 kapacitetsopbygnings session blev afholdt for lærerne vedr TLM af lokale folk • Pga en konkurrent ved siden af, og udvandring har 21 elever forladt skolen • Der afholdes hver dag 4 timers undervisning 5 • Der blev fejret 3 hellige dage: Netaju Subhash Chandra Bose fødselsdag, republikdag og uafhængighedsdag.							

Disse skoler tilbyder 4 timers undervisning hver dag i modersmål, engelsk, matematik, gymnastik, social bevidsthed, hygiejne, miljø og sport..

Undervisningen her er bedre end i regerings skolerne, så der er interesse fra de lokale familier for at sende deres børn i disse skoler. For at sikre den lokale udvikling må man støtte med kapacitetsopbygning af lærerne og forbedring af skole faciliteterne, som også kræver støtte fra forældrene hvilket er et problem..

det tager lang tid til at ændre. Som følge af disse praktiske årsager er det svært at gøre arbejdet bæredygtigt på kort tid.

Til trods for regeringens udspil med at lokke eleverne tilbage stiger elevetallet i NFS skolerne hvert år. For at sikre en fortsat udvikling må man støtte disse skoler med opbygning af lærerkapaciteten, transportfaciliteter for børnene at komme fra afstande mm. Dette forsøger IGF DK i samarbejde med HT-AS. De to skole bygninger man er ved at opføre vil virkelig støtte IGF-DKs/JGVKs bestræbelser på at takle disse problemer.

Graf for registrering af antal af elever /år ved Satyanarayan Vivekananda Patha Bhavan

2. Vivekananda Sikhsha Niketan (VSN model skolen):

Den indiske regering satser på et moderne Indien i stil med Tyskland og USA. Desværre bruger den Vestbengalske regering skolerne som politisk bastion, hvor lærerne må bruge meget tid på regerings arbejde ifm valg o.l på bekostning af uddannelse og lærdom. I denne forbindelse slækker man på kravene til lærerne og samtidigt sænker man kravene til eleverne for at lade dem komme lettere i gennem studiet. Dette medfører at op til 80% af eleverne falder fra skolen inden de når 10. klasse. Til trods for fine eksamenspapirer, for dem der gennemfører uddannelsen, klarer eleverne fra regeringskolerne sig dårligt. Derfor er der fra befolkningen stigende interesse for private uddannelsescentre og NGO'er. Der er også en del private skoler i omegnen hvor undervisningen er lidt bedre end regeringskolerne, men pga landets generelle kapacitetsvaghed og fattigdom har disse skoler også svært ved at vise imponerende

resultater. IGF-Danmark arbejder derfor med opbygning af et godt uddannelsessystem på græsrodsniveau i landdistrikterne, i stil med den danske, hos partneren JGVK. Vi bruger erfaringer fra Danmark bla med pædagogiske metoder med joyful learning og aktivitets baseret læring. Dette gør man for at det skal fungere som en model løsning og løftestang for det

Eleverne miditerer før undervisning begynder

	KI	Lærer/lærerinder	# elever	Karakter				D-out of VSN	Kommentarer
				<40%	40-60%	60-80%	>80%		
1c	KG	Fr. Minoti Haldar	31 (25d, 06p)	13	09	19	01	0	- Antal af forældremøder 4, der blev talt om behov for øget hjemme arbejde til eleverne , overbelastning i elev transport, øget tilbud som i stil med regeringskoler bør gives, skolepenge redceres mm. - Antal afholdt lærermøder 5 - Antal af bestyrelsesmøder 3 - Der er afholdt pædagogisk uddannelse af VSN og NFS lærerstoffer af IGF lærergruppen samt Laura og Soumitra Bhattacharaya.
2f	LKG	Fr. Jyotsna Mondol	46 (30 d, 16 p)	0	06	20	20	0	
3	UKG	Fr. Chandana Gayen	51 (32d, 19p)	02	11	25	13	0	
4	1	Hr. Dinobandhu Naskar	50 (30d, 20 p)	07	18	23	02	0	
5	2	Fr. Anita Saw	27 (14d, 13p)	10	09	07	0	01	
6	3	Fr. Jhuma Maitry	30 (19d,11p)	08	14	08	0	0	
7	4	Fr. Suchitra Mondol	25 (14d, 11p)	06	09	09	01	0	
8	5	Hr. Gouranga Gayen	27 (14d, 13p)	10	13	02	02	0	
9	6	Fr. Dipankar Mondol	17 (11d, 06p)	14	03	0	0	0	
10	7	Hr Rathindra Nath Roy	20 (11d, 09p)	11	07	02	0	0	
11	8	Fr. Dipanwita Karali	14 (05d, 09p)	06	06	01	01	0	
12	9	Fr. Riya Kundu	08 (06d, 02p)	01	05	01	01	0	
	10	Hr. Aparesh Mondol	05(01d, 04p)	02	02	01	0	0	
I alt	ç: lower kinder garten £: Upper kinder garten		351(212d, 139p)	22%	30%	31%	17%	01	

Status over VSN skolens rapport i tal for 2016

lokale uddannelsessystem. Pga JGVK's forsøg på indførelse af et alternativt og bedre uddannelsesforhold ved VSN skolen er interessen fra forældrene for at sende børnene til VSN stor.

Det hele startede med en lille skole med kun få elever og lærere. De sidste 4 år er tingene gået frem ad. Man har nu 13 klasser og et elevtal på ca. 351 (212 drenge, 139 piger). Der er 25 lærere hos VSN (ca 20 elever per lærer, mod 50-70 i regeringskolerne). Elevernes indlæring bliver målt og vurderet på måneds basis samt ved to eksaminer pr år. Der er pres på fra forældrene for optagelse af flere elever hvilket skyldes den bedre undervisning ift andre skoler. Antal af kostelever er nu oppe på 40. Drenge og piger bor i forskellige bygninger, og her forholdene er ikke optimale.

Ca en tredjedel af eleverne får over 80% i karakter, ca. 40% elever mellem 60-80%, ca. 20% elever får 40-60% karakter og godt 10% under 40% karakter. Dette skal være langt bedre og det skal der arbejdes med som et fremtidigt mål. Skoleeleverne bliver også involveret i forskellige kulturelle aktiviteter, fysiske øvelser, meditation, sang, dans mm., som er af stor betydning for en alsidig udvikling af børnene.

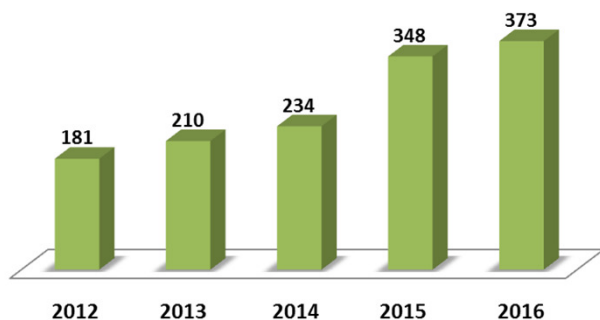
Selv om der er sket en del udvikling, er der fortsat store mangler som hovedsageligt skyldes lokal lavt kapacitetsniveau og fattigdom. Den lave kapacitet medfører, at man har svært ved at finde dygtige lærere og elever, og fattigdom gør det vanskeligt at få skolen til at løbe rundt økonomisk. Børnenes svage og forskellige uddannelsesniveau er et stort problem, som vi bliver nødt til at tackle. Her bruger vi mange kræfter for at støtte de svage, så de kan nå op til de andre.

De fleste af lærerne har ikke nogen træning fra lærerseminariet, derfor er deres pædagogiske kapacitet begrænset. Skolen forsøger at få bedre uddannede lærer for at forbedre undervisningen. For kapacitetsopbygning af VSN skolelærerne har

Madhusudhan Moldol underviser matematik til eleverne

Antal af elever ved VSN pr år

man introduceret aktivitets baseret læring (ABL) og projekt baseret lærdom (PBL); metoder som IGF DKs lærergruppen har gennemgået for VSN lærerne. Til trods for begrænset indsats har dette forbedret undervisningsniveauet væsentligt og det kan man se især i de små klasser ved den interesse der er både fra forældrene og børnene.

VSN skolebørn deltager i paradepå Uafhængigheds dagen

Via driften af VSN skolen gennem mange år har man indhøstet mange erfaringer og man har fået en klarere opfattelse af hvad det vil sige at drive en skole i Sunderbans efter nogenlunde samme krav som i Danmark. Men alt skal bygges op fra bunden: et alsidigt uddannelsessystem bestående af boglig viden, kultur, fysisk- og personlig udvikling, viden omkring social bevidsthed og –samvær; effektiv skoledrift, grundig uddannelse af lærerne og pædagogisk baseret undervisning, opbygning af en tæt relation til forældrene mm.

Til trods for disse vanskeligheder er man indstillet på at fortsætte bestræbelserne indtil det lykkes, da uddannelse har så central betydning for al udvikling.

En VSN klasseværelse besøgt af Birgitte og Adam

Som forgående år har 3 medlemmer af lærergruppen i IGF-Danmark besøgt JGVK for at styrke de lokale læreres kapacitet. IGF/JGVK forsøger at få ændret lærernes undervisningsform og skole arbejde, få dem engageret i det lokale samfund, gennem regelmæssig kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed; men det tager lang tid. Forældrene er fattige og ressourcetsvage, har ingen forståelse for bæredygtig udvikling. Konstant flytter de deres børn til regeringskolen selv om det betyder et stort tab for dem undervisningsmæssigt og børnene ønsker det ikke. Man kan ikke fremskynde udviklingen alene med øget investering, pengene vil bare gå til spilde. Men der skal tid til, man må fastholde indsatsen for en optimal udvikling.

Musikundervisning af VSN børn ved JGVK

3. Supplerende undervisning af svage elever (Vivekananda Coaching Centre):

Næsten alle børn går nu i skole i modsætning til før. Over 90% børn går i regeringsskoler, hvor undervisning er så dårlig at eleverne knap lærer noget. Derfor er behov for støtte, hvilket gøres med privat manuduktion, som er et næsten parallelt system med skoleundervisningen. Mange lever godt ved at undervise privat over 100 børn i hold fra tidligt morgen til sent aften. De har meget lidt kompetence og deres hoved interesse er at tjene penge med undervisning som påskud og der kræves ikke noget fra myndighederne. Forældrene, som er interesseret i at give deres børn den bedste uddannelse er fattige uden uddannelse og er magtesløse over denne situation. Konsekvensen er at over 80% af eleverne forlader skolen inden de når 10. skoleår og dem der gennemfører uddannelsen er svage. Disse dropout børn er så godt som analfabeter og overlever som daglejere.

Klasser	Coaching centre 2016		
	Dreng	Piger	Total elever
V	6	2	8
VI	7	4	11
VII	8	3	11
VIII	9	4	5
IX	8	6	1
X	4	6	10
sum	35	21	56

Elevtal ved JGVK coaching

I denne sammenhæng forsøger det HTAS støttede uddannelsesprojekt at give supplerende undervis-

center i Sunderbans

JGVK for at forhindre dem i forlade skolen for tidligt. Partneren JGVK engagerede 5 gode lærere (3 af dem underviser på VSN skolen). De underviser 56 børn (35 drenge, 21 piger), alle går mellem 5. og 10. klasse, det er en fald på ca. 10% ift sidste år. De får undervisning 4 gange om ugen kl18-21 i matematik, naturvidenskab, biologi, engelsk, historie og

geografi. For at gøre dette bæredygtigt har man indført betalingssystem INR 60-80 pr. elev/md, hvilket er svært. I øjeblikket 44 elever er fra VSN, Der er ingen tvivl om at dette er af stor nytte, de ville ellers forlængst været endt som drop outs.

Manuduktion ved JGVK uddannelsesprogram

4. Uddannelsesforsikrings- og miljøprogram for fattige elever:

Fattigdom er en hyppig årsag til at eleverne slutter deres skolegang før tid eller kan ikke komme videre. Selv om undervisningen er gratis, så koster det: skolegebyr, lærebøger, uniform oa. Det forårsager frafald fra skolen især i bestemte perioder feks når eleverne afslutter grundskolen (4. klasse) og skal til folkeskolen. For at modvirke dette har JGVK startet et innovativt forsøg med indførelse af et forsikringssystem for de lokale skoleelever. Eleverne sparer INR 10 op/md, et tilsvarende beløb betales

Eleverne får deres opsavede penge udleveret af lokal politiker Pratima Mondol

SI	Skole navn	Antal drenge	Antal piger	Total elever	Elevernes opsparing INR	JGVK INR	Sum total INR
1.	Vivekananda Shiksha Niketan	24	22	46	3883	3292	7175
2.	Sundarban Adarsha Vidya	28	46	74	7290	7290	14580
3.	Masjidbati Parbati High School	30	52	82	8488	6812	15300
4.	Nafargunj Baidyanath Vidyapith	108	123	231	23592	22088	45680
5.	Ranigarh Jyotishpur High	41	78	119	8888	9077	17965
6.	Kalidanga High School	6	49	55	5310	5310	10620

Tal over JGVKs uddannelsesforsikringsprogram for 2016

af projektet fra JGVK. Så efter deres afgangseksamen kan de bruge deres opsavede penge til videre uddannelse. En anden vigtig målsætning er at skabe miljøbevidsthed hos eleverne som finder sted gennem flere former for aktiviteter. Resultaterne fra 2016 er vist i tabellen nedenunder.

Følgende programmer blev arrangeret for børnene:

- Opslagstavler blev sat op i 6 skoler for at udstille JGVKs månedes avis Ajker Basundhara.
- Frugttræer blev uddelt til elever som er medlem af programmet.
- JGVK skoleelever blev kørt på en ekskursionstur til Science City i Kolkata.

Pallab underviser VSN børnene i computerbrug

5. Computeruddannelse ved JGVK.

I dag kræves computerviden for at få job, samtidigt får eleverne næsten ingen undervisning i at bruge computer i regeringsskolerne, hvorfor dem der har råd søger at lære computerbrug mod betaling. Da formålet disse steder er at tjene penge og man derfor engagerer svage undervisere lærer børnene meget lidt og står fortsat i den samme situation.

Derfor ønsker man at give VSN eleverne en bedre uddannelse i computerbrug, som er den eneste skole med denne facilitet.

Pallab underviser VSN børnene i computerbrug

Man tilbyder også ikke-VSN elever bedre computer uddannelsesmuligheder mod betaling. Men da man ikke kan give regeringsstemplet certifikat, er interessen udefra begrænset. Derfor arbejdes der på at få regeringens tilladelse til at udstede certifikat. Ud af 150 deltagere, har 16 gennemført uddannelsen og 10 af dem har fået arbejde. Der undervises i fundamental computer brug og DTP.

6. Social bevidsthed hos børnene gennem Sabuj Sathi (SS) programmet:

Dette program går ud på personlig udvikling som betragtes som grundlæggende for al udviklingsarbejdet hos JGVK i Sunderbans. Ideen går ud på at nationen skal opbygges gennem bevidsthed om landets filosofi og høj moral blandt ungdommen. Ideen er grundlagt af en Bengalsk forsker Meghnath Saha. JGVK praktiserer dette i virkeligheden med lokale børn og får skabt det ønskede fundament fælles-

skab, samarbejde, lighed o.l., som landet virkelig mangler. Der er et stort behov for at styrke børnene og oplyse dem om indiske kulturelle værdier for at bremse den nuværende onde udvikling med stigende økonomisk ulighed, ønske om et rigt materiel liv med kriminalitet o.l. til følge. JGVK bruger megen tid på at styrke etiske og sociale værdier hos børnene i VSN. I SS programmet samles 74 børn 1-2 gange om ugen til fællesøvelser, sang, dans o.l. Man forsøger at udvide aktiviteterne til andre steder. 60 børn har deltaget i en hel dags kompetence givende workshop ved JGVK.

Børnene samlet omkring SS aktiviteter ledet af Salil Dey

7. Erhvervsuddannelse for de dropouts:

Projektet prøver at forbedre livsgrundlaget for unge mænd og kvinder i Sunderbans ved at øge deres kapacitet og praktiske viden omkring forskellige håndværk.

Introduktions undervisning til VSN børnene til el-lære via 11 udbudte forskellige slags kurser i forskellige lag af kortere og længere varighed. 6 kurser blev holdt for elever omkring reparation af mobil telefon,

maskinbroderi, syning og design af tøj, opsætning af elektriske ledninger, computer, snedkerarbejde, integreret farming, køkkenhaver, dyrkning af champignon, husdyrhold, fiskeri, dyrfoder mm.

Lang tids kursus (6 måneders varighed) 2016

Kursus navn	elever
Mobil reparation	11
Maskine broderi	9
Syning og tøj design	26
Electric wiring	22
Furniture making	10
Basic Computer	12
Total	90

Uddannelse for unge arbejdsløse og dropouts i Sunderbans

Kvinderne laver deres egen miljøvenlige gødning

Kort kursus (3-7 dage) 2016

Kursus navn	elever
Fiskeri	40
Produktion af regneorme	40
Husdyrhold	74
Ilandbrug	30
Husdyrhold foder	50
Pasning af husdyr	122
Integreret farming for fødevarer sikkerhed	200
Total	556

Kort kursus for unge arbejdsløse og dropouts i Sunderbans

Projekter med IGF-DK midler: Landbrug

Sunderban er et ø system i Ganges Brahmaputra deltaet, hvor de enkelte øer består af frugtbar jord som er bragt der til af Ganges floden fra Himalaya og er saltholdig. Delstaten Vestbengalen er et af de mest tilbagestående områder i Indien og Sunderban er det mest tilbagestående område i Vestbengalen hvor ca. 30% af befolkningen stadig lever under fattigdomsgrænsen. I forsøget på at øge produktiviteten har ensidig dyrkning de sidste 30-40 år med moderne dyrkningsmetoder (uden at kende teknikken) udpint jorden og produktiviteten er bare faldet. Det har også medført store skader på det følsomme lokalmiljø med fald i planternes mangfoldighed, mistede dyre- og fiskearter og øget insektplage. Pga øget anvendelse af grundvandet til overrisling er vandspejlet faldet og har medført mangel på drikkevand og stigende saltholdighed i jorden. Ligeledes har landmændene mistet deres traditionelle dyrkningsmetoder. Alle disse hændelser har ført til at landmændene er blevet fattigere og husdyrene svagere pga. mangel på foder og pasning, hvorfor mange landmænd fra området rejser langt væk for at tjene penge og efterlader familien alene, til stor skade for dem og samfundet. For at dæmme op for denne uheldige udvikling har IGF-DK gjort en indsats de sidste mange år for at forbedre landmændenes produktivitet på et bæredygtigt grundlag. Det er sket gennem øget kapacitet, organisering og bedre faciliteter med vore begrænsede midler gennem vor partner JGVK med hovedsæde på øen Basanti.

Billede fra traditionelt landbrug i Sunderbans

Aktiviteter hos landmændene:

Vi fortsætter derfor bestræbelserne på at forbedre landmændenes forhold som er alt afgørende for områdets fremtid. Selv om det er vanskeligt uden støtte udefra, fortsætter vi med at etablere bæredygtigt landbrug i området gennem kapacitetsopbygning af landmændene, bedre udnyttelse af lokale ressourcer samt udvikling af demonstrationsfarmen. Herfra udgår mange aktiviteter indenfor forskellige afgrøder. I 8 landsbyer er der oprettet 18 køkkenhaver, der er plantet frugttræer i 6 landsbyer og 2400 frugttræer er uddelt til 101 familier. 26 landmænd har dyrket sennep og linser på 30 acres jord i 5 landsbyer og i 6 landsbyer har

Frugttræplanter samles til uddeling til brugerne i landsbyer

11 landmænd dyrket ris med SRI metoden der kræver mindre vand og giver større udbytte. 9 landmænd i 5 landsbyer har fået 15 kg majsfrø og dyrket det på 1.7 acre jord. 30 familier i 5 landsbyer har dyrket champignon der øger proteinforsyningen til familierne. 300 landmænd har fået træning i landbrug. Som fremtidig vision planlægger man at uddanne mindst en modellandmand i hver landsby, som skal inspirere andre landmænd. Man planlægger også generel kapacitetsopbygning af landmændene, produktion af kvalitetsfrø, udførelse af jordprøver for landmændene og lave forsøg med dyrkning af grøntsager uden for sæsonen.

Demonstrationsfarmen:

På demonstrationsfarmen har man dyrket champignon, broccoli, peberfrugter, rødkål og babykorn som nye afgrøder og har uddelt 300 pakker champignonfrø til landsbyfamilierne. Man har også givet disse planter til landmændene for at få dem til at forsøge dem på deres jord. Man har således produceret tusindvis af forskellige udplantningsplanter og uddelt dem til landmændene. Disse nye afgrøder er ved at blive populære i byerne og også i landsbyerne. Dette giver bedre fødevarerikkerhed og ikke mindst en ekstra indtægtskilde for landmændene. Man har også forsøgt at dyrke sukkerroer, fordi det nedsætter saltindholdet i jorden, som mindsker frugtbarheden betydeligt i Sunderbans. Derudover har molases fra sukkerroer en stor markedsværdi og vil kunne være en god indtægtskilde for de fattige bønder. Problemet er at finde en passende måde at udvinde molases fra roerne. I første forsøg sidste år producerede man ca. 10 kg molases. I år forsøgte Peder Lund og Karsten Schleiss, der har erfaring med at udvinde molases fra sukkerroerne i Bangladesh, Vi har fået dyrket sukkerroer hos ca. 50 landmænd, som har fået træning af Peder og Karsten. Resultaterne har været tilfredsstillende. Alle venter dog stadig på en løsning på produktion af molases. Salg af molasa til bl a medicinal firmaer kan få store konsekvenser for de fattige familier.

Peberfrugt dyrkning ved farmen hos JGVK

Man har brugt demonstrationsfarmen til at give regelmæssig træning til landmændene og brugerorganisationsmedlemmer i forskellige landbrugsme-

Broccoli dyrkning ved demonstrationsfarmen hos JGVK

toder. Som resultat af dette er landmændene blevet interesseret i at bruge kvalitetsfrø, de er begyndt at ændre dyrkningsmetoder og nedsætte vandbruget for at effektivisere produktionen og dermed øge indtægten. Man arbejder stadig på at etablere en frøbank af lokale afgrøder for at gøre landbruget

En bruger har fået champignon frø for at dyrke hos selv

lokal baseret og bæredygtigt. Foreløbig har man på farmen samlet frø fra forskellige slags ris, chilli, hør, bønner, sesam agurk og andre grøntsager og forsynet landmændene med frø i begrænset mængde. Brugere får udleveret frø og leverer det dobbelte tilbage for at banken kan vokse. Der er behov for lokale landbrugsyndige til at gøre indsatsen effektiv.

Husdyrholdprojekt:

Danidas 2 projekter fra 2001-2007 omkring mindre husdyrhold har skabt et vigtigt udviklingsgrundlag i Sunderbans. Resultaterne herfra støtter stadig området gennem øget næringsforsyning og indtægt for 4500 familier i 50 landsbyer og det kan mærkes. Dette har styrket SHG'erne gennem medlemmernes produktive aktiviteter, bedre økonomi, forbed-

Brugerne modtager racekyllinger for at opdrætte hos selv

ring af deres sociale forhold oa. Charlotte Vesterlund McAinsh fra Fjerkrænetværket, KU, trænede projektmedarbejdere med enkle midler såsom bedre pasning, balanceret foder, rent drikkevand og vaccination som viste sig at være effektiv. Dødeligheden blandt husdyrene faldt med over 80%. Det var nødvendigt at forsætte bestræbelserne yderligere nogle år for bringe udviklingen til en stabil tilstand. Desværre ændrede Danida deres politik og vi fik ikke flere bevillinger. Pga aktiviteternes betydning, ønskede IGF at fortsætte indsatsen i mindre målestok i håb om at opnå bæredygtighed i nær fremtid.

Probhakar Sau træner brugerne i husdyrproduktion

Aktiviteterne fortsætter derfor på nedsat blus med støtte fra IGF-DK.

For at støtte forbedring af de fattige med mindre husdyropdræt har man følgende målsætninger.

- 10 træningssæsoner af 1-2 dages varighed hos 200 brugere i 8 landsbyer.
- Uddeling af 8-10 kyllinger til disse brugere.
- Afholde vaccinationsprogram i landsbyerne
- Opretholde husdyrbesætning og fornyelse af besætningen i demonstrationsfarmen.

Grise opdræt i farmen til uddeling hos brugerne

Aktiviteter:

Ad 1: 7 træningssæsoner blev afholdt for 268 brugere af 1 dages varighed omkring sund og produktiv husdyrproduktion.

Bondekonen opdrætter kyllinger på en mindre farm i Sunderban

Ad 2: Fra projektet har man uddelt 1000 kyllinger til disse brugere og i samarbejde med regeringen har man uddelt 2 geder til hver af 10 familier.

Ad 3: I samarbejde med lokal regeringen har man vaccineret alle husdyr i disse landsbyer.

Ad 4: 200 Croiler fjerkræ blev opdrættet på demonstrationsfarmen til slagting, 50 RIR høns for æg, som blev solgt til rugning blandt landmands familierne. Derudover har man 30 ænder af forskellige racer. Man har holdt 10 svin og 3 geder. Man uddelt 1 pattegris hver til 4 stammefamilier.

Landmands konen sætter sine geder til at græsse

Resultater:

Husdyrholdet er forbedret og dermed øget interesse hos brugerne. Nogle af dem er interesseret i at holde husdyr på mindre farme for at øge produktionen. Interessen hos regeringen er også øget.

Fiskeriprojekt:

Hoved formålet med projektet er at etablere bæredygtigt fiskeri under de ændrede vejrforhold i Sunderbans gennem

1. Kapacitetsopbygning af landmændene omkring akvakultur efter videnskabelig metode til øget fiske produktionen i deres damme.
2. Bevarelse af lokale fiskearter og få dem til at formere sig

Nimai demonstrerer landbrug og fiskeri til brugernes

3. Udbygning af klækkeri og effektiv produktion af fiskelarver i JGVKs damme og forsyne lokale landmænd.

Ad 1:

Træning	Emner	Deltager	Sted
1	Indtægtbaseret fiske opdræt	43	Joygopalpur
2	Balndet karper rejser opdræt	47	Jharkhali
3	Klargørelse af damme samt vækst larver	36	Laskarpur
4	Klargørelse af damme samt vækst af larver	49	Joygopalpur

Ad 2:

- 8 bevidstgørelses møder er afholdt ved 8 landsby komitter.
- Man har afsat 27 damme til bevarelse af mindre fiskearter
- To optog blev gennemført gennem gaderne med skolebørn ifm demenstration for bevarelse af truede lokale fiskearter.

Fiskerimedarbejdere viser deres lokalproducerede fiskelarver

Ad 3.

- Man har opbevaret 300 kg avlsfisk i 16 damme ved JGVK centret.
- I samarbejde med Jadavpur Universitet er man gået i gang med at producere tang i en dam, til fiskefoder.
- En dam er rensat for fortsat fiskeri og fiskeavl.

- 12 JGVK damme er gjort klar til vækst af larver.
- Vandrør i fiske klækkeri hos JGVK blev repareret.

Optog af VSN skolebørn til fordel for bevarelse af truede fisk

Resultater:

- Der er kommet en øget bevidsthed og bedre fodringspraksis hos landmændene.
- Brugere er begyndt at få større produktion af fisk og dermed indtægt
- Der er kommet en øget interesse for at opdrætte fisk efter videnskabelig metoder.
- Der er også kommet en øget interesse i at få kvalitets larver fra JGVK fiskeklækkeri.

Mikrokreditprojekt:

Mikrokredit er et af de vigtigste udviklingsværktøjer IGF-DK/JGVK har indført i Sunderbans. Det startede op med 3 SHG'er og efterfølgende udvidet til flere tusinde. I kølvandet på dette åbnede den Vestbengalske regering et ministerium for SHG'er, som gik ud på at få alle SHG'er under regeringens vinger. De ville få muligheder for penge og reger-

Dilip holder møde med SHG'erne vedr mikrokredit

ingen høste popularitet. Således opstod der to slags SHG'er, regerings og ikke-regerings, næsten alle tilsluttede sig til regeringens for at få del i pengene. Dette resulterede i at al udvikling hos SHG'erne gik i stå. For 3 år siden afskaffede regeringen så alle støttemuligheder til SHG'er. Pga denne forsømmelse er situationen for SHG'er nu endnu dårligere udelukkende med lånemuligheder med høje renter.

Med sine begrænsede midler fortsætter IGF-Danmark/JGVK med udviklingsbestrebelse hos brugerne gennem organisering, kapacitetsopbygning øget produktion og opsparing på deres SHG konto og brugerbaseret mikrokreditordning, hvilket har skabt et udviklingsfundament i Sunderbans.

SHG medlemmer præsenterer deres udviklingstanker i JGVK herunder med mikrokredit i deres landsbyer

SHGernes opsparede penge bruges indbyrdes blandt medlemmerne som mikrokredit til at forbedre deres økonomi. I dette system låner SHG gruppen deres egne penge ud til medlemmerne til bestemte formål og lånerne tilbagebetaler med 24% rente/år. Nogle SHG'er har opsparet flere penge end de selv kan bruge, mens andre SHG'er har behov for flere penge. Her støtter JGVK så SHG'erne i at effektivisere systemet ved at låne til hinanden gennem landsbykomiteerne, med renteindtægter til glæde for alle. Dette mikrokreditsystem har næsten ingen administrationsomkostninger og man låner kun mindre beløb over korte perioder.

Derudover har JGVK opsparet penge i en "Revolving fund" fra tidligere projekter samt egne indtjen-

te penge. JGVK bruger nogle af disse midler til udlån for at støtte processen, hvis det ikke er muligt via deres eget system. Med denne bruger base-rede mikrokreditmodel i Sunderbans er brugerne kommet langt med en udvikling som er bæredygtig. Som fortsættelse af denne proces er der opstået mindre entreprenør aktiviteter i området med behov for lån af større beløb over længere tid. Her støtter JGVK brugerne i at låne pengene fra bankerne med JGVK som garant for lånene. Manglende troværdighed, gensidig mistillid og et svagt retssystem gør, at der er meget lidt bevægelse omkring den eksisterende kapital. Med regeringens afvikling af sit engagement med SHG'er ser vi frem til en større udvikling i nær fremtid.

Sytræning i landsbyen Goranbose i Basanti, Sunderbans

I 2016 har 1560 SHG'er fordelt på 47 landsbyer i alt 125.473 medlemmer opsparet 4.757.236 kr. De har gennem 7910 transaktioner udlånt kr. 5.209.220 til medlemmerne med kr 104.184 som renteindtægt, de har øget deres konto med i snit kr. 66. JGVK har færre antal SHG'er end tidligere da nogle SHG'er har forladt JGVK i forbindelse med at man har afviklet samarbejde med nogle af sine netværksorganisationer, som disse SHG'er hørte til. Derudover har 29 lands-by kommittéer opsparet kr. 31.062. og har udlånt kr. 31.114 til 83 personer og har fået en samlet rente på 622 kr. Dvs i snit har hver landsby komite fået kr. 21 som indtægt. Der er en nedgang ift tidligere år, som skyldes regeringens SHG'er politik. Man regner med at det vil vende nu da folk er ved opdage at de bliver tabere. Der ud over udlånte JGVK i alt kr. 34.433 til 19 SHG'er, de har tilbagebetalt kr, 37.792

med en renteindtægt på kr. 566, tilbage betalingsrenten er 21 %. Oprindeligt var der kr. 138.047 på kontoen, men da en hel del folk ikke har betalt i lang tid og nogen er flyttet ser billedet lidt skævt ud. Nu er der kommet opstramning, men de tabte penge kommer nok ikke tilbage.

En god historie :

En fattig kone, der hedder Ruma Mondol, bor med sin familie bestående af mand, en søn, en datter, svigerfar og svigermor i landsbyen Harekrishnapur. Manden tog langt væk for at tjene penge og Ruma arbejdede som daglejer hos andre bønder. Det var svært at dække alle udgifter. Gennem en medarbejder fra JGVK har Ruma tilsluttet sig en SHG Ma Sarada i 2012, som blev stiftet i 2011. Gennem JGVKs hjemmeindustriprojekt har Ruma i 2014 fået træning i at sy og har købt en symaskine for 500 kr., som hun har lånt fra SHG'en. Med hende som eksempel har andre medlemmer gjort som hende og fået træning. Nu syr hun tøj og sætter kanter på sarier og tjener 300-350 kr/mdr, som er en rimelig indtægt for en bondefamilie efter lokale forhold. Nu lader hun ikke længere sin mand at rejse for at tjene penge og Ruma har fået en familie som står på egne ben. De har også råd til at sende børnene til skolen og kan dække deres andre udgifter

Gennem sytræning og produktion hjemme har Ruma Mondol totalt ændret familiens økonomisk grundlag

Fortsat aktiviteter ved tekstilprojektet :

Hjemmeindustriprojektet er afsluttet i 2015 efter 9 år og har været en stor succes. Det har igangsat en udviklingsproces helt ved samfundsrodderne, som fortsætter selv efter dets afslutning. IGF-DK har kun støttet aktiviteterne gennem Birgit og Jette, som fortsat støtter tekstildelen. Her har de skabt en grundlæggende udvikling ved at de har trænet ca. 60 kvinder til at kunne undervise i syning. De har så uddannet 6000 syersker, hvilket har skabt en

Sytræning i landsbyen Goranbose i Basanti, Sunderbans

og indtjeningsgrundlag. Det har tiltrukket et stort antal forretningsfolk udefra, som betaler kvinderne for produktion af forskelligt tøj med jobskabelse og økonomisk forbedring for tusindvis af familier. Dette har selvfølgelig ført til øget interesse blandt kvinderne for at lære at sy. Da projektet er afsluttet bliver træningsaktiviteterne kørt videre med brugerbetaling. Gennem landsbykommitter kommer der også henvendelse fra brugerne med ønske om at få træning. JGVK kan således med sin opbyggede infrastruktur støtte brugerne til glæde for alle. I 2016

Birgit viser special syteknik til nogen af hendes elever som en del af videretræningskursus ved JGVK, Sunderbans

har man trænet ca. 100 kvinder på den måde.

Jette ser på tøj i den butik JGVK har åbnet hjulpet af de to danske kvinder.

Med egne midler støtter IGF-Danmark projektet med deltagelse fra Birgit og Jette omkring specifikke emner som at sy interlock, tilskæring, designe nyt tøj, metoder til salg fremstød o.l. JGVK er meget glad for dette, hvor kvinderne fortsat kommer for at få supplerende træning. JGVK har nu to butikker hvor man sælger nogle af varerne og tjener penge nok til at lønne 3 ansatte. Ovenstående viser at en indsats som denne er nødvendig for at et samfund kan udvikle sig. Behov for støtte fra Danmark er stadig nødvendig da Danmark sidder med erfaringerne. Pga kapacitets svaghed går tingene langsomt, men som donorland bør man være indstillet på at samarbejde på et langsigtet grundlag.

Byggeriprojekt med HTAS (Topsøe byg):

Sideløbende med skoleprojektet VSN, støtter HTAS et byggeriprojekt som udspringer af de øvrige uddannelsesaktiviteter i Sunderbans. Det drejer sig om 10 nonformal skoler (NFS) i udkantsområderne samt to kostskole bygninger, et køkken og spisesal for kostbørnene ved JGVK centret. Pga prisstigninger kunne de oprindeligt budgetter ikke klare dette og der måtte ekstra bevilling til. Undervejs begyndte man også at indføre miljø-venlige ikke-beton bygninger, hvilket alle tilsluttede sig. I første omgang blev der bevilget penge til to NFS bygninger, en i Bermajur og en i Amlamethi, som også kunne bruges til andre formål såsom træning, produktion, møder og opholdssted under oversvømmelser.

Den ene bygning i Bermajur på ca. 200 kv.m, er bygget færdig: stueetagen er bygget af beton og 1. sal af bambus og miscantus. Den blev bygget af JGVK støttet af en lokal ingeniør med speciale i Bambus. Bygningen har gjort undervisningen mere effektivt og er en attraktion i lokal området pga sin udformning. Erfaringerne skal bruges til forbedring af lokale boliger, idet man ønsker at bygge sunde boliger til de fattige familier, som alle bor i slum lignende huse. Bygningen i Amlamethi er kommet et godt stykke, støttet af en fransk arkitekt Laurent Fournier, bosiddende i Kolkata. Man regner med at den bliver færdig i begyndelsen af næste år. Når disse to bygninger er færdigbygget skal man forhandle med HTAS om den videre skæbne af de øvrige bygninger.

Åbning af NFS skolebygning i Bermajur, Sunderbans

Fortalervirksomhed i Danmark:

Udover at sende årsberetning og andet materiale til IGF Danmark medlemmer og CISU, deltog IGF i forskellige fortalervirksomheder. Det kan nævnes at i foråret deltog IGF-DK i et lokalt arrangement med en bod ved Svendborg havn.

IGF-Danmarks bod sammen med lokal foreninger i Svendborg

IGF-DK holdte bazar hos Birgitte Øigaard (Haldor Topsøes datter) med varer produceret af landsbykvinder fra Sunderbans og silkevarer fra vævere i Birbhum. Der kom over 100 gæster, der købte varer for over 30.000 kr., fik oplysning om IGF-Danmark og vi fik ca. 20 nye medlemmer. Lene holdte power point

IGF-Danmarks bod sammen med lokal foreninger i Svendborg

præsentation af IGF-DK for flere interesserede og vi har fået flere aktive medlemmer. Desuden har IGF-DK holdt flere møder bl.a. med Haldor Topsøe AS, UBU og SUG. De stigende aktiviteter og diskussioner har også medført, at vi har fået flere medlemmer. Medlemsplejen fortsætter med en effektiv indsats med flere nyhedsbreve og rapporter om året. IGFs samarbejde med forskellige organisa-

tioner og institutioner indebærer også fortalervirksomhed.

IGF-DKs Julemarked hos Birgitte med over 100 deltager

JGVK leder Biswajit og familien i Danmark:

Biswajit Mahakur besøgte Danmark i efteråret for 3 uger ifm erfarings udveksling mellem IGF-

Biswajit underviser et hold studerende ved Københavns Univ.

af selve Danmark på egen regning. I København holdte JGVK møde med UBU, InnoAid, SUG og IGF-DK. Biswajit holdte 3 forelæsninger ved DTU og KU.

Biswajit og familien besøger IGF-DKs formand Kathrines datters fritidsordning ved Hammel i nærheden af Århus.

Henriks elever som har besøgt JGVK viste familien Kbh. Biswajit og familie besøgte også Fyn, hvor de mødtes med Ulla og Jan, som viste dem rundt på Fyn. I Jylland havde Kathrine arrangeret ophold og sight seeing. Efterfølgende holdte Biswajit møde med CISU. Margrethe Bogner fra SUG som har besøgt JGVK, viste familien rundt i Århus. De sidste dage blev brugt sammen

Biswajit holder møde med CSR gruppen ved Haldor Topsøe AS der støtter uddannelsesprojektet hos JGVK i Sunderbans

med Birgitte og hendes familie som tilbød husly. Ved denne lejlighed blev der holdt et møde med CSR gruppen som bevilger pengene og som ønskede at høre om aktiviteterne hos JGVK fra Biswajit. Efter de hørte beretningen i en powerpoint var de vældig tilfede. Efterfølgende var der arrangeret en musikaften med Biswajit og familien fra Indien og Øigaard familien som er etablerede musikere. Den indiske ambassadør deltog også.

Biswajit og hans kone Smriti præsenterer indiske musik for danske gæster inviteret hos Birgitte og Adam.

Fortalervirksomhed i Indien:

IGF-Danmark og vores partnere har deltaget i adskillige møder med forskellige regerings folk både hos JGVK og på deres hovedkontorer i Kolkata. Man kan nævne års festival hos JGVK, hvor der deltog flere tusinde mænd og kvinder. Her mødes man med politikere, indflydelsesringefolk og danskere.

JGVK brugere laver optog om basale emner som deres krav

Gennem diskussion udveksler man indtryk og erfaringer med de besøgende politikere, regeringsfolk mm omkring den indsats der gøres, de resultater vi har opnået og man får skabt indtryk i disse kredse. Derudover er der tale om fortalervirksomhed ifm diskussion om igangværende aktiviteter, igangsatte processer, aktuelle problemer, fremtidig perspektiver o.l. Et af vigtige element i denne sammenhæng er danskernes deltagelse i praktisk arbejde af forskellige art i Sunderbans som påvirker meget de lo-

Soma og Biswajit ser på inspireret på modelhus Thomas bygger ifm festivalen hos JGVK

Birgitte og Adam sammen med håndværkerlærerne ved JGVK

kale folk som udviklingsinspiration. Thomas Kristein Mikkelsen, som lavede beregninger for NFS bygningerne, besøgte Sunderbans. Under besøget blev han påvirket af den udtalte fattigdom og deres kamp for overlevelse, samtidigt oplevede han en smuk kultur som gjorde et stort indtryk. Med stor interesse byggede Thomas en NFS mo-

Birgitte og Adam sammen med ingeniøren Sujit og Poul Andersen ved JGVK

del bygning for at vise festival besøgende, som andre så med beundring. Birgitte holdt adskillige møder med danske håndværklærere og lokal ingeniør og opsynsmand for byggerier Sujit Behera vedr byggeriet HTAS støtter og disses implikationer under lokale forhold i Indien. Vedr uddannelsesprojektet brugte Birgitte megen tid til at diskutere sagen med lærerne. Derudover brugte Birgitte megen tid på at diskutere uddannelsesprojektet med JGVK ledelsen og de problemer, de oplever og implikationer og hvordan kommer man videre. Disse møder har stor opmuntrende virkning på lærerne og JGVK ledelsen.

Birgitte og Adam mødes med JGVK og VSN ledelsen

Karsten Schleiss og Peder Lund mødtes med flere regeringsmedlemmer og indflydelsesrige folk, hvor man diskuterede vor udviklingsindsats. Alle udtrykte deres glæde over det og betydningen af det arbejde IGF-DK foretager. Der er ingen tvivl om at det skaber indtryk på dem, men det er svært at få noget konkret fra dem. Man benytter lejligheden til at skabe opmærksomhed omkring bureaukrati, korruption mm, som alle indrømmer og tilbyder deres støtte. De vil alle meget gerne støtte JGVK for at sikre at IGF-Danmarks bestræbelserne lykkes.

IGF-DK og SUG medlemmer mødes regeringsmand BLDO

Holde tæt kontakt med brugerne i landsbyer hvor de bor er vigtig. Sammen med partneren besøgte IGF-DK brugerne eller mødtes med dem hos JGVK for at høre om deres problemer og støtte på forskellige vis søge løsninger for at finde udvej til at komme videre. I denne forbindelse et par udviklingsprojekter har været passende.

Befolkningen har fået tillid til JGVK og IGF-DK mens myndighederne fortsat mister troværdighed hos befolkning. Med den smule aktivitet IGF-DK har gang i hos brugerne med egne midler søger vi både udvikling blandt brugerne og har holdt den igangsatte udviklingsproces i live selv om det går langsomt. Der er fortsat behov for indsats med fortalervirksomhed omkring årsagerne til befolkningens fattigdom. Det er vigtigt at disse ledsages af kapacitetsudvikling og lidt investering i stil med tidligere husdyrhold- og hjemmeindustriprojekt som har skabt en betydelig udvikling i ca. 30 landsbyer.

Fortalervirksomhed med landsbykomite i Jharklali.

De sidste flere år har regeringen forsøgt at udnytte JGVKs organisering af de 1500 SHG'er og ca. 65 landsby kommitteer gennem et regeringsdefineret SHG'er med navn SGSY med løfte om støtte muligheder med subsidier, som har skabt stor skade hos kvinderne. Nu efter at have set resultatet har regeringen fjernet alle støttemuligheder og pgså det tab kvinderne har lidt, er de begyndt at vise interesse til JGVK og parat til at tage ansvar for deres handlinger. Disse er kendetegn ved et svag samfund som man skal ændret for at sikre en udvikling på et bæredygtigt grundlag. I et kompliceret sammenspil mellem regeringens forsøg på at høste politisk gevinst hos befolkning med løfter og manipulationer, befolkningens skuffelse, regeringens indirekte indrømmelse om sit svaghed ved at søge samarbejde hos NGOer skaber JGVKs mulighed for at få et samarbejde med regeringen.

Netværk i Danmark:

IGF Danmarks samarbejde med andre danske NGO'er fortsætter med følgende aktiviteter.

Seniorer Uden Grænser (SUG)

Samarbejdet med SUG fortsætter omkring igangsættelsen af et bæredygtigt landbrugsprojekt som nok har den allerstørste relevans for lokal udvikling. Karsten Sleisse og Peder Lund besøgte JGVK i år for at undersøge landbrugsforhold, diskutere med JGVK omkring formulering af et landbrugsprojekt til CISU. Baseret på dette blev en ansøgning afleveret til CISU som blev godkendt.

Møde med SUG medlemmer Karsten og Peder vedr bæredygtig landbrug i Sunderbans, Indien

Ulandsforeningen for Bæredygtig Udvikling, UBU

Samarbejdet med UBU fortsætter dels gennem erfaringsudveksling i Danmark dels gennem støtte til projektkviterer gennem opsyn og støtte til UBU udsendinge af studerende fra DTU til Indien

IGF medlemmer mødes med UBUs leder Henrik Bregnhøj.

DTU:

Gennem forskellige aktiviteter fortsætter samarbejdet med DTU gennem UBU. I 2016 har ca. 25 studerende besøgt projekter i Sunderbans som en del af deres eksamensopgaver. Dansk kapacitet og udviklingserfaring er et nøgle element for IGF-DK i vores bestræbelser på at sikre udvikling i det kapacitets- og erfaringssvage Indien. Her udnytter man elevernes kapacitet i Indien under vejledning af deres lærer og ledelsen fra IGF-Danmark. Dette virker som et samarbejde og fortalervirksomhed til at gøre dem interesseret i fortsat at anvende deres erhvervede kompetencer og erfaringer som aktive IGF-Danmark medlemmer efter hjemkomsten. To studerende har besøgt Sunderbans i 2015 som har tegnet en ovn for at udvinde molases fra suk-kerer. Man har bygget en ovn efter tegningen men har svært ved at få den til at fungere. Ved at det er et vigtigt emne, arbejder man videre på få den til at fungere med håndværkerne.

JGVK brugere laver optog om basale emner som deres krav

DSV:

Samarbejde med DSV fortsætter gennem Niels Nielsen. Man forsøger at bruge dette ekspertise til forsendelse af varer med containeren til Indien.

Svalerne:

Efter den genoprettede kontakt med gamle venner, som Charlotte Lindegaard gennem sit samarbejde med Nordisk Landboskole i Odense fik vi et par møder og aftale om samarbejde, som mangler at blive realiseret til noget konkret. Der er planer om at gøre det i det kommende år.

Haldor Topsøe AS (HTAS) og familien

Samarbejdet med HTAS og familien fortsætter. Partneren JGVKs mere professionelle håndtering af projekter og regnskab støttet af Sisir har skabt tilfældighed hos HTAS. Man har udvidet samarbejdet gennem en bevilling af to NFS bygninger med alternativ teknologi og forhandling om to kostelebygninger plus en køkken og spisesal. Topsøe familiemedlemmer besøger JGVK en gang om året for at se aktiviteterne.

Ulla diskuterer regnskab med Adam og Birgitte, HTAS ifm deres støtte til IGF-DK

Samarbejdet med IUG fortsætter. IGF medlem Troels Theilby er med i IUG gruppen. Man forbereder at tage fornyet kontakt gennem specifikke aktiviteter i Indien, hvor IUG kunne have interesse i at deltage og bidrage. Man overvejer at tage oprettelse af sukkerroer ovne som en mulig emne til at tage samarbejdet med. Der er flere interessante opgaver som både har videnskabelig og praktisk relevans.

Velux fonden:

Ifm igangsættelse af et social bolig byggeri projekt for at skabe bedre boliger for den store masse, som bor i slum lignende boliger, har man samlet et antal håndværkere i Danmark mhp at holde indledende workshops i Indien, med støtte fra Velux. Derudover har man også fået støtte fra Velux fonden til landbrugsprojektet i Sunderbans i samarbejde med SUG.

Carl ras:

Ifm den forestående workshop i Indien, har Carl ras doneret et stort antal værktøj til IGF-Danmark. Der er håb om at samarbejdet vil fortsætte i fremtiden.

Håndværkeruddannelse foregår med støtte fra Carl ras til IGF-DK hos JGVK i Sunderbans

Revisionsfirma Deloitte

IGF's samarbejde med Deloitte, fortsætter. I takt med stigende krav fra Danida omkring revision stiger Deloitte's byrde og dermed prisen, men det går fint pga det gode og langvarige samarbejde.

Fremtidige Aktiviteter

Arbejdet begyndte i Sunderbans med at styrke civilsamfundet gennem organisering af kvinderne i SHG'er, forbedre deres kapacitet og øge deres bevidsthed. Denne proces medførte en mangfoldig udvikling med aktiv deltagelse fra brugerne, dannelse af netværk mm. De fremtidige opgaver består af videre udvikling og konsolidering af det man har opnået både hos civilsamfundet og regeringen gennem kapacitetsopbygning og fortalervirksomheder samt styrkelse af bæredygtigheden.